

2025

Het tijdelijk huisverbod in Caribisch Nederland

Adviesrapport, in opdracht van het Ministerie van Justitie
en Veiligheid, het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn
en Sport en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Het tijdelijk huisverbod in Caribisch Nederland

Curaçao, Februari 2025

Auteur:

Dr. Merel Griffith – Lendering
Drs. Elly Hellings

In opdracht van :

Ministerie van Justitie en Veiligheid, Ministerie van
Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Ministerie van
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Inhoudsopgave

1. Aanleiding.....	4
1.1 Huiselijk geweld en kindermishandeling Caribisch Nederland	5
1.2 Wetgeving	8
1.3 Draagvlak	9
2. Verantwoording	10
2.1 Fasen	10
2.2 Interviewlijst	11
2.3. Stakeholders	13
3. Werkproces	14
3.1 Opstarten van een THV	14
3.2 Beoordelen van een THV.....	15
3.3 Opleggen van het THV	17
3.4 Uitvoeren van een THV	18
3.5 Afronden van een THV	22
3.6 Betrokken stakeholders	23
4. Wettelijke regeling	25
4.1 Meerwaarde van het tijdelijk huisverbod	25
4.2 Noodzaak voor Wetgeving.....	26
5. Randvoorwaarden	29
5.1 Randvoorwaarden.....	29
5.2 Wetgeving	34
5.3 Aanbevelingen	34

1. Aanleiding

Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn zorgwekkende maatschappelijke problemen die wereldwijd voorkomen en verwoestende gevolgen hebben voor slachtoffers en gezinnen. Ook in de Caribische delen van het Koninkrijk der Nederlanden zijn huiselijk geweld en kindermishandeling een probleem dat aandacht en effectieve maatregelen vereist.

Het tijdelijk huisverbod (hierna: THV) is een bestuursrechtelijke maatregel in Europees Nederland en kan in geval van (een vermoeden van) ernstig huiselijk geweld en kindermishandeling (fysiek, psychisch en/of seksueel geweld) door de burgemeester op elk moment opgelegd worden voor een initiële duur van 10 dagen, met de mogelijkheid tot verlenging van nog eens 18 dagen. In Europees Nederland kan de eerste oplegging van het THV gedelegeerd worden aan hulpofficieren van justitie. De beslissing tot verlenging ligt uitsluitend bij de burgemeester. Het THV is in Europees Nederland verankerd in de Wet tijdelijk huisverbod en in het bijbehorende Besluit tijdelijk huisverbod. In tegenstelling tot Europees Nederland moet in Caribisch Nederland het proces rondom het THV nog worden ontwikkeld.

De openbare lichamen hebben het Ministerie van Justitie en Veiligheid verzocht om een pilotproject te starten om dit te realiseren.¹ De ministeries van Justitie en Veiligheid (JenV), Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) hebben een subsidie toegekend aan de Stichting Reclassering Caribisch Nederland (SRCN) om het werkproces van een THV op Bonaire, Saba en Sint-Eustatius te organiseren.² De aanleiding voor het THV in Caribisch Nederland ligt in de noodzaak om de veiligheid van slachtoffers van huiselijk geweld te waarborgen en verdere escalatie van geweld te voorkomen en in de vraag van de openbare lichamen om een bestuursrechtelijk instrument te hebben ter bestrijding van huiselijk geweld en kindermishandeling.

¹ Brief van de gezaghebbers van Bonaire en Saba en de regeringscommissaris van Sint-Eustatius aan de minister van Justitie en Veiligheid en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport d.d. 24 november 2020.

² Brief van de minister voor Rechtsbescherming, mede namens de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport d.d. 16 maart 2022.

De doelstellingen van het tijdelijk huisverbod project in Caribisch Nederland zijn:

1. Het ontwikkelen van een breed gedragen THV-werkproces in Caribisch Nederland, specifiek toegespitst op de drie afzonderlijke eilanden: Bonaire, Sint-Eustatius en Saba zodanig dat dit werkproces ook na afloop van de pilot op de eilanden kan worden gecontinueerd en geborgd.
2. Het in kaart brengen wat de noodzaak en meerwaarde is van een wettelijke regeling voor het THV in Caribisch Nederland.
3. Er dient inzichtelijk gemaakt te worden welke randvoorwaarden en financiële middelen nodig zijn voor de effectieve inzet van het THV en voor een wettelijke regeling THV in Caribisch Nederland.
4. Er wordt getoetst of deze randvoorwaarden op de drie eilanden aanwezig zijn. Indien nodig, zal inzichtelijk gemaakt moeten worden wat er nog moet gebeuren om de eventueel nog ontbrekende randvoorwaarden te creëren (en wie daarvoor aan de lat staat).
5. Casuïstiek in de praktijk tot uitvoering brengen en met de betrokken partijen evalueren (dit heeft geresulteerd in het bespreken van het beoogde werkproces tijdelijk huisverbod in het licht van bestaande casuïstiek).
6. In de laatste fase van de pilot wordt een (online) training voor de betrokken professionals op de drie eilanden ontwikkeld, waarin de opbrengsten van de pilot worden verwerkt ter lering en ondersteuning van de uitvoering bij het opleggen van het THV.
7. Daarnaast worden de bevindingen gepresenteerd in een bestuurlijk overleg met de eilanden.

1.1 Huiselijk geweld en kindermishandeling Caribisch Nederland

Huiselijk geweld en kindermishandeling komt voor in Caribisch Nederland. Zo blijkt onder andere uit onderzoek in Caribisch Nederland, gericht op familierelaties, huiselijk geweld en kindermishandeling³. Uit het onderzoek kwam naar voren dat huiselijk geweld, inclusief fysieke en verbale mishandeling, voorkomt op de eilanden. Fysieke mishandeling binnen partnerrelaties is aanwezig, hoewel minder gebruikelijk dan verbale mishandeling. Het slaan van kinderen wordt vaak als een geaccepteerde opvoedingsmethode beschouwd. Verder is op de eilanden een culturele acceptatie van slaan als disciplinaire maatregel voor kinderen. Alcohol- en drugsmisbruik werden genoemd als factoren die bijdragen aan geweld binnen gezinnen, vooral op Bonaire en Saba.

³ T. Liefwaard, J. Mesman, M. Griffith-Lendering, T. Salsbach & J. Kruip, Family relationships, domestic violence and child maltreatment in the Caribbean Netherlands, Ministry of Health, Welfare, and Sport of the Netherlands 2024.

Er wordt aanbevolen om beleid te implementeren dat specifiek gericht is op de preventie van huiselijk geweld en kindermishandeling en op de ondersteuning van slachtoffers. De juridische bescherming tegen huiselijk geweld en kindermishandeling moet worden versterkt. Ook wordt aanbevolen om de juridische basis voor het tijdelijk huisverbod te versterken om de bescherming van slachtoffers te verbeteren. Daarnaast moet de beschikbaarheid van gespecialiseerde hulpverlening op de eilanden worden verbeterd.

Deze aanbevelingen zijn bedoeld om een veiligere omgeving te creëren en de ondersteuning van slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling te verbeteren. Ze bieden ook de grondslag voor de noodzaak om een interventie als een tijdelijk huisverbod beschikbaar te maken in Caribisch Nederland.

Meldingen huiselijk geweld en kindermishandeling

Voor een overzicht van het aantal meldingen van de afgelopen jaren van huiselijk geweld en kindermishandeling in Caribisch Nederland kan gebruik worden gemaakt van geregistreerde meldingen bij de politie, advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (AMHK), of bij Zorg en Jeugd Caribisch Nederland (ZJCN). Hier een overzicht van het aantal meldingen per organisatie.

Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling

- Saba: In 2024 heeft het AMHK op Saba 34 adviesvragen en 15 casusmeldingen ontvangen van organisaties en burgers.
- St. Eustatius: Het AMHK heeft 57 adviesvragen ontvangen en 35 casusmeldingen in 2024. De opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling heeft 3 plekken beschikbaar en heeft 1 slachtoffer opgevangen in 2024.
- Bonaire: Het AMHK (Guiami) heeft 72 adviesvragen en 98 casusmeldingen ontvangen van organisaties en burgers in 2024.

Opvang van slachtoffers

- Saba: Er zijn 4 plaatsingen van slachtoffers geweest in 2024. De opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling heeft 3 plekken beschikbaar en wordt op dit moment ook gerenoveerd.
- St. Eustatius: De opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling heeft 3 plekken beschikbaar en heeft 2 slachtoffer opgevangen in 2024.
- Bonaire: De vrouwenopvang heeft 10 plekken beschikbaar en heeft in 2024 25 vrouwen geplaatst en 21 kinderen. Op Bonaire wordt gebruik gemaakt van een time out voorziening voor plegers van huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze time out

voorziening is bij Krusada. In 2024 waren er 4 geregistreerde plaatsingen vanuit Guiami in de time out plek bij Krusada.

Zorg en Jeugd Caribisch Nederland

In 2022 zijn er bij ZJCN in totaal 100 zorgmeldingen geregistreerd (zie tabel 1), waarbij een vermoeden bestond van kindermishandeling. Hiervan vonden 77 meldingen plaats op Bonaire, 13 op Sint-Eustatius en 10 op Saba. Niet al deze meldingen worden een casus voor de tweedelijns hulpverlening. Van de 100 meldingen zijn er in 2022 bij ZJCN 28 casussen in een traject gestart. Van de zorgmeldingen waar specifiek sprake was van huiselijk geweld was als volgt: op Bonaire waren dat er 15, en op zowel Saba als Sint-Eustatius beide 2.

Tabel 1. Meldingen ZJCN huiselijk geweld en kindermishandeling

ZJCN 2022	Instroom totaal meldingen	Start traject hulpverlening	Aantal meldingen van Huiselijk Geweld
Bonaire	77	18	15
Sint-Eustatius	13	7	2
Saba	10	3	2
Totaal	100	28	19

Korps Politie Caribisch Nederland

Uit de jaarcijfers van Korps Politie Caribisch Nederland blijkt dat er in 2023 bij de politie

- Op Bonaire 13 casussen zijn geregistreerd van huiselijk geweld en 11 casussen van kindermishandeling.
- Op Sint-Eustatius 13 casussen zijn geregistreerd van huiselijk geweld
- Op Saba zijn er 5 casussen zijn geregistreerd van huiselijk geweld

Bij KPCN wordt ook geregistreerd hoeveel onderzoeken er zijn uitgevoerd zonder aangifte (ambtshalve onderzoek). In 2023 waren dat er op Bonaire 11, op Sint-Eustatius 1 en op Saba geen. Op Bonaire zijn er van deze 11 geen zaken toegezonden naar het Openbaar Ministerie, op Sint-Eustatius is dat er 1.

Consistente en valide cijfers over huiselijk geweld en kindermishandeling in Caribisch Nederland zijn moeilijk te presenteren. De gepresenteerde data in dit rapport zijn vanuit verschillende jaartallen: van AMHK is het van 2024, van ZJCN is van 2022 en van KPC is van de politie is van 2023.

Registraties zijn vaak gefragmenteerd, en dubbele meldingen bij verschillende instanties bemoeilijken een nauwkeurige rapportage. Eenzelfde voorval kan zowel bij AMHK als bij de politie worden gemeld. Bij gevallen van huiselijk geweld waarbij kinderen betrokken zijn, wordt ZJCN direct ingeschakeld. Ook worden zaken soms gemeld bij maatschappelijk werk. Er zijn echter ook meldingen die uitsluitend bij één organisatie worden geregistreerd, wat een volledig beeld van de omvang bemoeilijkt. Het is waarschijnlijk dat de bovengenoemde registratiedata een onderschatting vormen van de daadwerkelijke omvang van huiselijk geweld en kindermishandeling op de drie eilanden.

Aan de hand van de cijfers kunnen we concluderen dat de noodzaak om het proces van het THV op te starten duidelijk naar voren komt. Deze cijfers tonen niet alleen de omvang en ernst van huiselijk geweld, maar ook de dringende behoefte aan effectieve interventies. Het implementeren van het THV-proces biedt een concrete stap om escalatie te voorkomen en een veilige omgeving te creëren voor alle betrokkenen. Hiermee benadrukken de cijfers dat dit proces niet slechts wenselijk is, maar essentieel voor het waarborgen van veiligheid en welzijn.

1.2 Wetgeving

In Europees Nederland valt het THV onder het bestuursrecht, wat een belangrijk voordeel biedt: het spoedeisende karakter. Deze aanpak maakt het mogelijk om slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling snel en effectief te beschermen. Het bestuursrecht stelt de burgemeester in staat een tijdelijk huisverbod op te leggen op basis van informatie van de politie of instanties zoals Veilig Thuis, zonder dat een gerechtelijke procedure vooraf nodig is. Dit zorgt ervoor dat er direct ingegrepen kan worden, wat cruciaal is in gevaarlijke situaties waarin snelle actie noodzakelijk is.

Het plaatsen van het huisverbod onder het bestuursrecht is dus bedoeld om de bescherming van slachtoffers van huiselijk geweld te versnellen en te vereenvoudigen. Hierdoor kan snel actie worden ondernomen wanneer dat nodig is, terwijl er waarborgen blijven bestaan ten aanzien van de rechtsbescherming van de betrokkenen. Gezien de noodzaak voor deze eenvoudiger toegang tot bescherming met bestuursrechtelijke maatregelen op de eilanden, zijn het de

openbare lichamen van de eilanden zelf die het verzoek hebben ingediend om het werkproces voor het THV te organiseren.⁴

Op 11 mei 2011 is het Verdrag van Istanbul aangenomen: het verdrag van de Raad van Europa ter voorkoming en bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. Voor Europees Nederland is het verdrag op 1 maart 2016 van kracht gegaan. De Tweede Kamer heeft het kabinet verzocht om het Verdrag van Istanbul zo snel mogelijk te bekrachtigen voor Caribisch Nederland. Op basis van dit Verdrag wordt de mogelijkheid tot het opleggen van een tijdelijk huisverbod ook vereist (art. 52). Omdat een tijdelijk huisverbod een gedwongen maatregel is, vergt dit een wettelijke grondslag.

Bij het invoeren van een tijdelijk huisverbod dient ook rekening te worden gehouden met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven (artikel 8 EVRM) moet worden gewaarborgd. Dit betekent dat de maatregel noodzakelijk, proportioneel en in overeenstemming met de wet moet zijn, zodat de rechten van alle betrokkenen worden beschermd.

1.3 Draagvlak

Huiselijk geweld en kindermishandeling vereisen de gezamenlijke inspanningen van diverse stakeholders in de samenleving. Voor een effectieve coördinatie tussen deze stakeholders, en om te bepalen welke interventies, zoals een THV, ingezet moeten worden om huiselijk geweld te stoppen, is de steun van alle betrokken partijen per eiland cruciaal. Ieder eiland heeft zijn eigen uitdagingen en sterke punten, waar rekening mee gehouden is bij de ontwikkeling van het werkproces. Daarom zijn stakeholders van de eilanden nauw betrokken bij alle fasen van de inrichting van het werkproces voor het tijdelijk huisverbod in Caribisch Nederland, om zo draagvlak te creëren.

⁴ Brief van de gezaghebbers van Bonaire en Saba en de regeringscommissaris van Sint Eustatius aan de minister van Justitie en Veiligheid en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport d.d. 24 november 2020.

2. Verantwoording

2.1 Fasen

Voor het realiseren van een breed gedragen THV-werkproces op de eilanden zijn de volgende fasen doorlopen (per eiland: Bonaire, Sint-Eustatius en Saba)

1. Voorbereiding	• Uitvoering van vooronderzoek en voorbereidende werkzaamheden • Analyse van huidige Nederlandse THV-wetgeving en identificatie van relevante stakeholders en partners in Caribisch Nederland. • Opstellen van een definitieve lijst van te interviewen stakeholders in samenwerking met de coördinatoren Huiselijk Geweld en Kindermishandeling van de openbare lichamen Bonaire, Sint-Eustatius en Saba • Informeren van stakeholders over het project • Ontwikkelen van interviewlijst • Taxatie; onderzoek naar geschikte screeningstools voor THV in Caribisch Nederland
2. Inventarisatie	• Interviews met stakeholders op Bonaire, Sint-Eustatius en Saba om hun huidige en toekomstige rollen met betrekking tot THV in kaart te brengen. • Taxatie: Faciliteren van gesprekken met gedragsdeskundigen over welk taxatie tool nu wordt gebruikt en welke er voor het THV gebruikt kan worden.
3. Analyse	Data-analyse van stakeholdergesprekken om bestaande processen en hiaten te identificeren, resulterend in een voorstel voor een THV-werkproces voor Bonaire, Saba en Sint-Eustatius.
4. Validatie	Werkbijeenkomst met stakeholdervertegenwoordigers op Bonaire, Sint-Eustatius en Saba om het voorgestelde werkproces te bespreken en te bekrachtigen.
5. Rapportage en presentatie	Verwerken van feedback uit de validatieworkshop en presenteren van het goedgekeurde werkproces en aanbevelingen aan stakeholders, inclusief infographics over het werkproces voor Bonaire, Sint-Eustatius en Saba. De bevindingen presenteren in een bestuurlijk overleg met de eilanden.

2.2 Interviewlijst

In fase 2 zijn er interviews gehouden met lokale stakeholders van alle drie de eilanden. De interviewlijst die is ontwikkeld, biedt een gestructureerde basis om de lokale behoeften, perspectieven en uitdagingen rond THV in kaart te brengen en om inzicht te krijgen in een werkproces, noodzaak van een wetgeving en randvoorwaarden van een THV (voor fase 2). De volgende vier hoofdthema's zijn daarbij aan bod gekomen:

1. Werkproces: Dit thema heeft als doel het werkproces rond THV te verduidelijken (doelstelling 1). Tijdens het gesprek is het werkproces besproken en er wordt aan de geïnterviewden gevraagd om te beschrijven hoe het THV-proces het beste georganiseerd kan worden, met inbegrip van de specifieke rol van hun eigen organisatie en de interactie met andere lokale partners op het eiland. De volgende specifieke onderdelen kwamen hierbij aan bod:

- Melding maken: Waar kan melding worden gedaan in geval van huiselijk geweld en/of kindermishandeling? Is er data beschikbaar van organisaties waar er gemeld wordt?
- Veiligheids- en risicotaxatie: Welke organisatie voert de taxatie uit? Welke taxatie-instrumenten zijn momenteel beschikbaar en welke ontbreken nog?
- Opleggen van een THV: Wie is bevoegd een THV op te leggen?
- Uithuisplaatsing: Welke mogelijkheden bestaan er voor uithuisplaatsing? Is er een locatie beschikbaar waar plegers naartoe kunnen? Als er momenteel geen locatie beschikbaar is, wat is dan wenselijk?
- Hulpverlening: Welke hulpverlening is noodzakelijk bij het opleggen van een THV voor slachtoffers, plegers en kinderen? Welke hulpverlening is momenteel beschikbaar en wat ontbreekt er?
- Casusregie: Welke organisatie kan optreden als casemanager bij een THV?

2. Noodzaak en meerwaarde van THV: Dit onderdeel van de interviewlijst is bedoeld om in kaart te brengen wat de noodzaak en meerwaarde is van een wettelijke regeling voor het THV in Caribisch Nederlands (doelstelling 2). De volgende specifieke onderdelen kwamen hierbij aan bod:

Contact- en gebiedsverboden

- Wat zijn op dit moment in Caribisch Nederland al de wettelijke mogelijkheden om in strafrechtelijk, bestuursrechtelijk of civielrechtelijk kader een contact- of gebiedsverbod op te leggen (waar het tijdelijk huisverbod dan een mogelijke aanvulling op kan zijn)?

Bestuursrechtelijke interventies

- In hoeverre hebben de gezaghebbers van Bonaire, Sint-Eustatius en Saba op dit moment al bevoegdheden om bestuursrechtelijke maatregelen/verboden/geboden op te leggen?
 - Wat is het mandaat van de gezaghebber?
- Wat zijn daarin noodzakelijke/nuttige juridische elementen die ook van toepassing zouden moeten zijn in een werkproces voor het opleggen van een tijdelijk huisverbod in Caribisch Nederland?
 - Welke juridische grondslagen kunnen openbaar lichamen nu gebruiken voor bestuursrechtelijke acties?

Beroepsmogelijkheden

- Wat is momenteel het wettelijk kader in Caribisch Nederland voor bestuursrechtelijke beroepsmogelijkheden? Waar zetelt de bestuursrechter?
- Aan welke vereisten zou het beoogde werkproces voor het beoogde tijdelijke huisverbod in Caribisch Nederland moet voldoen om de rechtsbescherming van de betrokken personen te waarborgen?
 - Hoe kan een bezwaarprocedure op de eilanden worden vormgegeven?

3. Randvoorwaarden. Welke randvoorwaarden en financiële middelen zijn er op dit moment voor een effectieve inzet van een THV en voor een wettelijke regeling THV in Caribisch Nederland. Wat mist er nog (doelstelling 3-4)?

- Welke randvoorwaarden zijn nodig voor een effectieve inzet van THV? Wat is er al en wat mist er nog?
- Welke financiële middelen zijn nodig voor een effectieve inzet van THV? Wat is er al en wat mist er nog?

2.3. Stakeholders

Door stakeholders te betrekken in alle fasen van het onderzoek, is er draagvlak gecreëerd voor de werkprocessen op de eilanden. Dit is op de volgende wijze gerealiseerd:

- In samenspraak met de coördinatoren Huiselijk Geweld en Kindermishandeling van de openbare lichamen, is er eerst een lijst samengesteld met lokale stakeholders per eiland. Aansluitend zijn informatieve sessies georganiseerd op elk van de drie eilanden, waarbij deze stakeholders waren uitgenodigd (Fase 1).
- Het afnemen van interviews met de genoemde stakeholders had als doel een grondig begrip te verkrijgen van hun ervaringen en percepties, en om de processen aan te passen aan de specifieke lokale context (Fase 2).
- Gedurende de validatiesessie zijn alle lokale stakeholders uitgenodigd en hebben zij een presentatie bijgewoond waarin de onderzoeksresultaten werden gepresenteerd (Fase 4)
- Bij de bespreking van het beoogde werkproces en bestaande casuïstiek waren alle lokale stakeholders betrokken (Fase 5).

Stakeholders die bij de verschillende fasen betrokken zijn op de 3 eilanden zijn de volgende:

Bonaire	Sint Eustatius	Saba	RCN
Akceso (maatschappelijk werk)	Expertise Center Education Care	Gezaghebber	Ministerie van Justitie (initiatief Rechtswinkel/ juridisch loket op de eilanden)
Gedeputeerde	Kabinet Gezaghebber	Mental Health Caribbean	Ministerie van Volksgezondheid, welzijn en sport
Gezaghebber	Maatschappelijk Werk	Openbare Lichaam Saba	Korps Politie Caribisch Nederland
Guiami: Advies- en Meldpunt	Mental Health Caribbean	Stichting Reclassering Caribisch Nederland	Slachtofferhulp (CN)
Stichting Reclassering Caribisch Nederland	Stichting Reclassering Caribisch Nederland	Voogdijraad	
Mental Health Caribbean	Openbaar Lichaam St. Eustatius	Zorg en Jeugd Caribisch Nederland	
Zorg en Jeugd Caribisch Nederland	Zorg en Jeugd Caribisch Nederland	Openbaar Ministerie - Beleid	
Openbaar Ministerie - Beleid	Sociale Zaken en Werk		
Openbaar lichaam Bonaire	Voogdijraad		
Krusada	Openbaar Ministerie - Beleid		
Tabitha	Social Domain		
Voogdijraad			

3. Werkproces

In dit hoofdstuk wordt het THV-werkproces van de eilanden besproken. Dit proces is gebaseerd op interviews met stakeholders op de eilanden en de validatieronde op de eilanden (fase 2 en 4).

Het werkproces is opgedeeld in vijf stappen:

1. Opstarten van een THV
2. Beoordelen van een THV
3. Opleggen van het THV
4. Uitvoeren van een THV
5. Afronden van een THV

Deze stappen worden afzonderlijk van elkaar besproken om een helder en gestructureerd beeld te geven van elk onderdeel van het werkproces. Afsluitend wordt een overzicht gegeven van de direct betrokken stakeholders die een actieve rol spelen binnen dit werkproces.

Tijdens gesprekken met diverse stakeholders is aangegeven dat de voorkeur uitgaat naar de termen "achterblijvers" en "uithuisgeplaatsten" in plaats van "plegers" en "slachtoffers." In sommige situaties worden beide partijen als slachtoffer gezien, waardoor de termen "achterblijvers" en "uithuisgeplaatsten" beter aansluiten en neutraler zijn. Om deze reden worden in de beschrijving van het werkproces de termen "achterblijvers" en "uithuisgeplaatsten" gehanteerd.

3.1 Opstarten van een THV

3.1.1 Wanneer?

Er kan sprake zijn van een huisverbod waardige situatie wanneer er wordt voldaan aan de volgende criteria:

- Er sprake is van ernstig en onmiddellijk gevaar van huiselijk geweld en/of kindermishandeling of de dreiging daarvan
- Het geweld gaat uit van een meerderjarig persoon
- De persoon woont of verblijft in de woning

3.1.2 Waar melden?

Via verschillende kanalen kan er in Caribisch Nederland een melding van huiselijk geweld en/of kindermishandeling binnenkomen. Als eerste bij het Advies- en Meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (AMHK). Op Saba en Sint-Eustatius is dat bij de HGKM coördinator: op Bonaire is dat bij Guiami. Ook kan er een melding binnenkomen bij de politie (specifiek bij de hulpofficier van justitie, hovj) of bij Zorg en Jeugd Caribisch Nederlands (ZJCN). De advies- en meldpunten, politie en ZJCN zouden vervolgens een THV-procedure kunnen opstarten.

Als een melding binnenkomt bij ZJCN of de politie is het zaak dat zij AMHK altijd op de hoogte stellen. Het AMHK is verantwoordelijk voor de volgende stap in proces, namelijk de beoordeling van een THV.

3.2 Beoordelen van een THV

3.2.1 Wie doet de beoordeling of screening?

Indien een THV-procedure is gestart, bestaat de volgende stap uit het beoordelen en screenen (taxatie) van de THV. Het is wenselijk dat het AMHK een leidende rol vervult binnen een multidisciplinair team en, in overleg met de politie en ZJCN, verantwoordelijk is voor de beoordeling en screening. Het AMHK coördineert daarbij de overige betrokken partners. Hierbij kunnen verschillende partners (zoals de politie, het Advies- en Meldpunt, en ZJCN) verantwoordelijk zijn voor afzonderlijke onderdelen van de beoordeling.

Zodra duidelijk is (zie 3.2.2) welke screenings- en/of taxatie-instrumenten op de eilanden kunnen worden toegepast, is het essentieel om met de partners heldere afspraken te maken over de verantwoordelijkheidsverdeling binnen het taxatieproces.

3.2.2 Hoe vindt beoordeling plaats?

Taxaties (beoordelingen) spelen een essentiële rol in het vaststellen of er sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Bij deze beoordeling wordt onderscheid gemaakt tussen twee soorten taxaties: veiligheidstaxaties en risicotaxaties. Beide soorten taxaties hebben een specifiek doel en een eigen aanpak.

1. Veiligheidstaxaties

Veiligheidstaxaties richten zich op het inschatten van de actuele veiligheidssituatie. Ze zijn bedoeld om snel in te kunnen grijpen in situaties waarin directe actie nodig is. Deze taxaties analyseren in hoeverre de huidige situatie onveilig is en bepalen welke maatregelen er genomen moeten worden om onmiddellijk de veiligheid te waarborgen.

2. Risicotaxaties

Risicotaxaties hebben een lange termijn focus en zijn bedoeld om potentiële risico's op onveiligheid in de toekomst te identificeren. Deze taxaties onderzoeken welke risicofactoren en beschermende factoren aanwezig of afwezig zijn in de situatie.

Risicofactoren zijn aspecten die de kans op toekomstige onveiligheid vergroten, terwijl beschermende factoren juist de kans op onveiligheid verkleinen. Door deze factoren in kaart te brengen, kan een inschatting gemaakt worden van het risico op toekomstige escalaties of onveilige situaties. Risicotaxaties helpen hulpverleners om preventieve strategieën te ontwikkelen en duurzame oplossingen te bieden.

Op de eilanden worden momenteel diverse veiligheids- en risicotaxatie-instrumenten toegepast, waaronder Kadera, ARIJ, en de Havik. De werkwijzen voor het gebruik van deze instrumenten verschillen echter per eiland.

Voordat een THV uitgevoerd wordt, vindt in Europees Nederland een screening plaats, op basis waarvan wordt bepaald of een THV al dan niet kan worden ingezet. In Europees Nederlands wordt gebruik gemaakt van Risicotaxatie-instrument huiselijk geweld (RIHG)⁵. In Caribisch Nederlands is er op dit moment nog geen instrument om te bepalen of THV een adequate interventie is bij een casus. Het RIHG zou vooralsnog een geschikt instrument hiervoor kunnen zijn.

Er is behoefte aan een gezamenlijke afspraak tussen de betrokken organisaties op de drie eilanden over de meest geschikte instrumenten binnen het THV-proces voor veiligheidstaxatie, risicotaxatie en het opleggen van een THV. Om consistentie te waarborgen, moeten de betrokken organisaties op Bonaire, Sint-Eustatius en Saba overeenstemming bereiken over welke veiligheids- en risicobeoordelingsinstrumenten worden gebruikt. Dit zal bijdragen aan een gestandaardiseerde aanpak, ongeacht locatie of situatie, en bevordert de samenwerking en kennisuitwisseling tussen professionals op de eilanden. Tegelijkertijd wordt in opdracht van het ministerie van VWS, in samenspraak met het ministerie van Justitie en Veiligheid, onderzocht hoe de bestaande veiligheids- en risicotaxatie (o.a. de RIHG) kan worden verbeterd, zowel in

⁵ Nederlands Jeugdinstituut. (n.d.). *Risicotaxatie-instrument huiselijk geweld (RIHG)*. Geraadpleegd op 21 mei 2024, van <https://www.nji.nl/instrumenten/risicotaxatie-instrument-huiselijk-geweld-rihg>

Europees Nederland als Caribisch Nederland. De doorontwikkeling en wetenschappelijke validatie van deze veiligheids- en risicotaxatie zal vermoedelijk meerdere jaren vergen; in de tussentijd kunnen de organisaties in Caribisch Nederland met elkaar afspreken welk instrument gebruikt wordt voor de inzet van het THV.

3.2.3 Communicatie na screening?

Wanneer uit de screening blijkt dat een THV een geschikte interventie is voor een casus, meldt het AMHK de casus bij de Gezaghebber en de politie (hoofdofficier van justitie). De Hulpofficier van Justitie legt een tijdelijk huisverbod op bij acute incidenten; in andere gevallen is de Gezaghebber daartoe bevoegd. Op basis van de screening wordt een duidelijk advies gegeven, dat door de Gezaghebber of hoofdofficier van justitie kan worden opgevolgd. Ook meldt het AMHK de casus bij maatschappelijk werk, dat vervolgens de regie over de casus op zich neemt. Als uit de screening blijkt dat een THV geen passende interventie is, wordt de casus overgedragen aan maatschappelijk werk (of ketenpartners) voor verdere hulpverlening.

3.3 Opleggen van het THV

3.3.1 Wie is bevoegd een THV op te leggen?

De volgende stap is het opleggen van een THV. Het zou wenselijk zijn dat een THV kan worden ingezet op basis van signalen van een acute crisissituatie en op basis van signalen van structurele onveiligheid in een gezin of huishouden (onderbouwd door een gedegen veiligheids- en risicobeoordeling). De bevoegdheid om een tijdelijk huisverbod na de beoordeling op te leggen ligt bij de Hulpofficier van Justitie in het geval van een acuut incident. In situaties waarin er geen sprake is van een acuut incident maar van structurele onveiligheid, is de Gezaghebber bevoegd om het tijdelijk huisverbod op te leggen.

Het voorstel is dat, wanneer een tijdelijk huisverbod wordt opgelegd door de gezaghebber of de hulpofficier van justitie, de betrokken partijen (achterblijvers en uit huis geplaatsten) geïnformeerd worden over de inhoud van het huisverbod, de gevolgen bij overtreding en de verwachtingen ten aanzien van hun gedrag. Daarnaast wordt aan de achterblijvers en uit huis geplaatsten uitgelegd hoe zij bezwaar kunnen maken als ze het niet eens zijn met het opgelegde huisverbod, waarbij het juridisch loket kan informeren en adviseren.

3.3.2 Beroepsmogelijkheden

In Europees Nederland kan men direct bij de bestuursrechter in beroep gaan tegen een opgelegd tijdelijk huisverbod. Men kan dan ook een verzoek voor een voorlopige voorziening indienen, waarbij de rechter binnen drie dagen controleert of het huisverbod met een goede reden is opgelegd. In Caribisch Nederland is de algemene regeling voor bezwaar en beroep vastgelegd in de Wet administratieve rechtspraak BES. In tegenstelling tot de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is het hier niet verplicht om bezwaar te maken voordat beroep wordt ingesteld, hoewel dit wel mogelijk is. Het is met het oog op de rechtsbescherming van de betrokken personen van belang dat de beroepsmogelijkheid bij een tijdelijk huisverbod in Caribisch Nederland op vergelijkbare wijze wordt ingericht als in Europees Nederland.

Momenteel wordt in Caribisch Nederland gewerkt aan de oprichting van een juridisch loket. Het doel van dit loket is om inwoners laagdrempelige toegang te bieden tot juridische informatie, advies en ondersteuning, met speciale aandacht voor kwetsbare groepen die hulp nodig hebben bij juridische problemen. Het juridisch loket zal burgers helpen hun rechten te begrijpen en, waar nodig, doorverwijzen naar gespecialiseerde juridische bijstand. De verwachting is dat het loket in de loop van 2025 actief zal zijn.

Dit loket kan ook ondersteuning bieden bij het indienen van bezwaren tegen tijdelijke huisverboden. Wanneer een tijdelijk huisverbod wordt opgelegd door een gezaghebber of hulpofficier van justitie, zullen de betrokken partijen geïnformeerd worden over hun mogelijkheden bij onenigheid met het huisverbod. Het juridisch loket kan hierbij ondersteuning bieden aan zowel achterblijvers als uit huis geplaatsten door hen te informeren en adviseren over het proces van bezwaarindiening.

3.4 Uitvoeren van een THV

3.4.1 Casusregie

Voor een effectieve implementatie is het wenselijk om de casusregie bij maatschappelijk werk op de eilanden te beleggen. Maatschappelijk werk valt onder de openbare lichamen van elk van de drie eilanden, met de volgende organisaties:

- Bonaire – Akseso
- Sint-Eustatius – Maatschappelijk werk
- Saba – Maatschappelijk werk

Er dient onderzocht te worden met een impactanalyse of er voldoende FTE's en expertise beschikbaar is om invulling te geven aan de casusregie, zowel qua personeelscapaciteit als vakinhoudelijke kennis.

3.4.2 Procesregie

Voor een effectieve implementatie van het THV is het cruciaal om bestaande en te gebruiken op de eilanden. Voor de procesregie kunnen de volgende lokale netwerken gebruikt worden:

- Op Bonaire is dat het Zorg en Veiligheidshuis, een samenwerkingsconvenant tussen 14 organisaties vanuit de zorg, het onderwijs, bestuur (OLB) en justitie.
- Op Sint-Eustatius is dat het Multidisciplinair Overleg (MDO). Het MDO komt wekelijks samen om casussen te bespreken, een samenwerkingsconvenant tussen 16 organisaties met vertegenwoordigers van politie, justitie, maatschappelijk werk en slachtofferhulp. Indien nodig kan er een spoedoverleg worden bijeengeroepen.
- Op Saba is dat het Safety Network, een samenwerkingsconvenant tussen 11 organisaties vanuit de zorg, politie, bestuur (OLS) justitie en het onderwijs

Procesregie is verantwoordelijk voor het voorzitten van de overlegmomenten binnen een THV-proces en draagt zorg voor het communiceren van de uitkomsten van deze overleggen naar het gezag.

3.4.3 Opvanglocatie voor uithuisgeplaatste

De eerste stap in de uitvoering van een THV is het realiseren van een opvang locatie voor de uithuisgeplaatste. De eerste optie voor onderbrenging van de uithuisgeplaatste is bij familie en/of vrienden. Als dit niet mogelijk blijkt, moet een opvanglocatie gerealiseerd worden. Op Bonaire bestaat er al een opvanglocatie voor de uithuisgeplaatste, gesitueerd bij Krusada (Adelanto). Deze faciliteit is geschikt voor zowel mannen als vrouwen. Op Saba en Sint-Eustatius ontbreken dergelijke geschikte faciliteiten. Het advies is dat de Openbare Lichamen de beschikbaarheid van een studio of appartement dienen te realiseren, zodat uithuisgeplaatsten daar ondergebracht kunnen worden. Totdat deze voorziening is gerealiseerd, kan tijdelijk gebruik worden gemaakt van alternatieve oplossingen in de vorm van hotelaccommodatie. Voor Sint-Eustatius is het Ocean View Hotel en Country Inn hotel als optie genoemd; voor Saba is nog geen tijdelijke locatie gespecificeerd.

Er dient nader te worden vastgesteld wie verantwoordelijk is voor de bekostiging van deze permanent, of in ieder geval op zeer korte termijn, beschikbare accommodatie op Saba en Sint-Eustatius. Hierbij dient ook te worden onderzocht of deze bekostiging voor alle casussen beschikbaar is of dat er naar alternatieven gezocht moet worden als de pleger niet gedocumenteerd is.

Daarnaast is besproken of het mogelijk is om de uithuisgeplaatste op andere eilanden te plaatsen tijdens de uithuisplaatsing, vanwege te weinig opvangplekken. Dit kan alleen plaatsvinden als er duidelijke afspraken worden gemaakt met werkgevers van de uithuisgeplaatsen. Hiervoor zijn samenwerkingsafspraken tussen Bonaire, Saba, Sint-Eustatius en mogelijk ook Sint-Maarten noodzakelijk, om zodoende gebruik te kunnen maken van elkaars opvangfaciliteiten door personen naar een ander eiland te verplaatsen.

Hierbij moet wel in ogenschouw genomen worden dat een uithuisplaatsing met verplaatsing naar een ander eiland in beroep door de rechter als disproportioneel kan worden beschouwd, op grond waarvan het opgelegde huisverbod wordt teruggedraaid of niet wordt verlengd. Dit kan mogelijk ten koste gaan van de bescherming van het slachtoffer, terwijl een uithuisplaatsing met verblijf op het *eigen* eiland in een soortgelijke situatie niet als disproportioneel hoeft te worden beschouwd en wel kan standhouden.

De uitvoering van een uithuisplaatsing dient zo rustig mogelijk te verlopen, waarbij effectief omgegaan moet worden met eventueel verzet of bezwaren tijdens het verplaatsen van de uithuisgeplaatste. Er moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat kinderen thuis kunnen zijn tijdens een uithuisplaatsing. Het is daarom cruciaal dat alle partijen (achterblijvers en uithuisgeplaatsten) een duidelijk begrip hebben van het proces om tot een zo coöperatief mogelijk proces te komen en zo goed mogelijk op eventuele weerstand te kunnen anticiperen.

3.4.4 Hulpverlening

De bedoeling voor inzet van hulpverlening tijdens een THV is ervoor te zorgen dat de situatie weer veilig wordt én blijft. Daarom is het voorkomen van recidive en duurzame veiligheid belangrijke thema's bij de hulpverlening van een THV. "Veel partners keren na een incident terug naar elkaar, vaak door afhankelijkheidsrelaties. Een integraal hulpverlenings- en coaching traject is daarom van groot belang," legt een voogdijraadmedewerker uit.

Op de eilanden zijn de inwoners niet hulpverleningstrouw, vooral mannen niet. Er is daarom behoefte om de hulpverlening een verplicht onderdeel te maken van een THV. Deze hulpverlening moet beschikbaar zijn voor zowel achterblijvers, uithuisgeplaatsen en kinderen en dient direct te starten voor alle betrokken zodra een THV is opgelegd.

Het is wenselijk om de hulpverlening voor de verschillende betrokken partijen (achterblijvers, uithuisgeplaatsen en kinderen) bij verschillende organisaties onder te brengen om conflicten van plichten te voorkomen. Het volgende is voorgesteld:

- Maatschappelijk werk: Begeleidt en vertegenwoordigt achterblijvers voor vragen en hulp.
- Reclassering: Begeleidt en vertegenwoordigt uithuisgeplaatsen voor vragen en hulp (in een vrijwillig kader).

- ZJCN: Vertegenwoordigt kinderen voor vragen en hulp en begeleidt gezinnen.
- Mental Health Caribbean: Verzorgt de behandeling van traumaverwerking en eventuele psychiatrische stoornissen voor achterblijvers, uithuisgeplaatsen en kinderen door middel van psychologische en psychiatrische expertise.
- Slachtofferhulp kan emotionele ondersteuning geven aan slachtoffers in een THV-proces en kan ook kan betrokken worden bij uithuisplaatsingen ter ondersteuning van de politie. In Caribisch Nederland valt Slachtofferhulp direct onder de politie, maar de organisatie heeft beperkte capaciteit. Op Saba en Sint-Eustatius wordt Slachtofferhulp volledig door vrijwilligers bemand, terwijl op Bonaire slechts één medewerker en een vrijwilliger actief zijn.

Hulpverlening voor achterblijvers, uithuisgeplaatsen en kinderen

De volgende coaching en interventies zijn voorgesteld:

- Psycho-educatie voor achterblijvers, uithuisgeplaatsen en kinderen: Tijdens een THV-proces moet psycho-educatie beschikbaar zijn voor alle betrokken partijen en overhandigd worden aan het begin van het THV-proces (mogelijk al door gezaghebber of hovj op het moment dat een THV wordt opgelegd).
- Preventieve interventies: Interventies gericht op preventie (positief opvoeden) en traumaverwerking zijn noodzakelijk. Traumaverwerking is essentieel om zowel achterblijvers en uithuisgeplaatsen uit hun geweldspatroon te halen.
- Reclassering heeft ervaring met hulpverlening aan plegers in strafrechtelijk kader. Momenteel wordt hiervoor de Kas Sigur Training gebruikt, die inhoudelijk zeer passend is. Reclassering zou hulpverlening kunnen bieden aan uithuisgeplaatsen binnen het THV-proces (in vrijwillig kader).
- Jeugdzorg: Hulpverlening voor gezinnen met kinderen kan worden geboden door middel van Family Function Parole, waarbij gesprekstechnieken worden toegepast om gezamenlijk te bepalen wat er moet gebeuren om de thuissituatie veilig te krijgen en te houden.
- Hulpverlening aan partijen (achterblijvers en uithuisgeplaatsen) samen: De volgende interventies zijn beschikbaar:
 - Partnercounseling voor partners samen vanuit maatschappelijk werk, op basis van veiligheids- en risicotaxatie (NB: als er sprake is van dwingende controle, kan relatietherapie/huwelijks counseling gevaarlijk zijn).
 - Agressie- en conflicthantering en conversatietechnieken.
- Externe (online) hulpverlening: Vanwege de kleinschaligheid van de eilanden kan externe hulpverlening een geschikte oplossing zijn. Het is belangrijk dat er een vertrouwenspersoon beschikbaar is bij wie de betrokkenen zich veilig voelen. Dit kan

eventueel worden aangevuld met persoonlijke hulpverlening. Creativiteit in interventies, zoals community-based en groepsinterventies, is belangrijk om mensen te helpen beseffen dat ze niet alleen zijn.

Voor alle uitvoeringsvarianten geldt dat, in samenwerking met de betrokken ketenpartners en in overleg met alle partijen (achterblijver, uithuisgeplaatste en kinderen), een plan van aanpak wordt opgesteld. Hierbij staat de veiligheid van alle betrokkenen centraal en wordt de benodigde hulp en ondersteuning geboden om deze veiligheid op duurzame wijze te waarborgen.

3.5 Afronden van een THV

3.5.1 Nazorg

Nazorg speelt een essentiële rol in het waarborgen van duurzame oplossingen en het voorkomen van escalatie. Het is cruciaal om aandacht te besteden aan hoe het veiligheidsplan voor alle partijen (achterblijvers, uithuisgeplaatsten en kinderen), ook na het tijdelijk huisverbod geborgd kan blijven. Goede samenwerking tussen alle betrokken partijen na afloop van een THV is daarom van groot belang.

Op dag 8 van een THV vindt een evaluatie plaats tussen de direct betrokken partners, op initiatief van de procesregie (ZVH/MDO/Safety Network). Tijdens dit overleg wordt beoordeeld of de gestelde doelen zijn bereikt, zoals het creëren van rust, het opstellen van een plan van aanpak, of het voorkomen van verdere escalatie tussen de achterblijver en de uithuisgeplaatste. Wanneer beide partijen klaar zijn voor een volgende stap, wordt het THV afgerond en de casus overgedragen aan reguliere hulpverlening voor verdere nazorg.

Als het verblijf wordt verlengd, kan dit met maximaal 18 dagen, waardoor de totale verblijfsduur op maximaal 28 dagen komt. Deze verlenging biedt extra tijd om situaties aan te pakken waarin de oorspronkelijke doelen nog niet volledig zijn bereikt. Bij een verlengde THV wordt op dag 26 een overleg georganiseerd met de direct betrokken partners. Tijdens dit overleg worden de laatste stappen besproken en wordt de casus voorbereid voor overdracht aan reguliere hulpverlening.

3.6 Betrokken stakeholders

Samengevat zijn de volgende stakeholders met hun functie van belang in het THV-werkproces.

- Gezag:
 - Opleggen van een huisverbod
 - Communicatie richting de uithuisgeplaatste en informatie over beroepsmogelijkheden
- Advies en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (AMHK):
 - Aannemen melding
 - Beoordelen van een THV: leiding in veiligheids- en risicotaxatie
 - Adviseren gezag (t.a.v. verbod en verlenging na beoordeling)
 - Informeren maatschappelijk werk over THV-casus i.v.m. te starten hulpverlening en uithuisplaatsing
- Politie (hulpofficier van justitie)
 - Aannemen van meldingen
 - Informeren van AMHK over casus
 - Delen van informatie t.b.v. veiligheids- en risicotaxatie aan AMHK
 - Uithuisplaatsing
 - Handhaven
- Zorg en Jeugd Caribisch Nederland
 - Aannemen melding
 - Informeren van AMHK over casus
 - Indien kinderen aanwezig, altijd aanwezig bij de casus
 - Delen van informatie t.b.v. veiligheids- en risicotaxatie aan AMHK
 - Aanwezig bij uithuisplaatsing
 - Hulpverlening voor kinderen
 - Nazorg voor kinderen
- Maatschappelijk werk
 - Casusregie
 - Overleggen plannen en voorzitten met stakeholders
 - Informeren netwerken op het eiland over casus
 - Informeren reclassering en (indien nodig) MHC over de casus
 - Hulpverlening voor achterblijvers
 - Nazorg voor betrokken partijen (achterblijvers en uithuisgeplaatsten)

- Netwerken voor Proces regie: op Bonaire is dat het Zorg en Veiligheidshuis, op Saba is dat het Safety Network, op Sint-Eustatius is dat het Multidisciplinair Overleg (MDO).
 - Proces regie
 - Procesregie is verantwoordelijk voor het voorzitten van de overlegmomenten binnen een THV-proces en draagt zorg voor het communiceren van de uitkomsten van deze overleggen naar het gezag.
- Mental Health Caribbean
 - Indien er sprake is van psychiatrische problematiek wordt MHC ingeschakeld door maatschappelijk werk
- Stichting Reclassering Caribisch Nederland
 - Kas Sigur training voor uithuisgeplaatsen (vrijwillig)
 - Nazorg voor uithuisgeplaatsen (vrijwillig)
- Slachtofferhulp
 - Emotionele ondersteuning van slachtoffers
 - Ondersteuning bij uithuisplaatsing
 - Juridische ondersteuning in zaken die voor de rechter komen, waaronder juridische ondersteuning in strafrechtelijke zaken voor slachtoffers en indirect betrokkenen, zoals kinderen en hulp bij verzoeken aan het schadefonds.
- Krusada
 - Op Bonaire: locatie voor uithuisplaatsing
- Voogdijraad
 - In geval van jeugdbeschermingsmaatregel en/of kwesties van gezag en omgang, in relatie tot het tijdelijk huisverbod.
- Juridisch loket
 - Ondersteunen partijen (achterblijvers en uithuisgeplaatsen) bij mogelijkheid tot bezwaar voor een THV.
- Rechtspraak

4. Wettelijke regeling

De tweede doelstelling van het werkproces rondom THV in Caribisch Nederlands is: Het in kaart brengen wat de noodzaak en meerwaarde is van een wettelijke regeling voor het THV in Caribisch Nederland.

4.1 Meerwaarde van het tijdelijk huisverbod

De volgende punten zijn genoemd wat betreft de meerwaarde van het THV in Caribisch Nederland.

Het THV kan een positieve impact hebben op de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling op Bonaire, Sint- Eustatius en Saba. Het biedt een concrete interventiemogelijkheid die escalatie van geweld kan voorkomen. Door tijdelijke verwijdering van de pleger uit de huiselijke sfeer, krijgen achterblijvers, betrokken kinderen en uithuisgeplaatsten de kans op een adempauze en de mogelijkheid om (veilige) keuzes te maken over hun toekomst. "Het moet niet gezien worden als een straf maar als een kans voor zowel achterblijvers als uithuisgeplaatsten om een adempauze te nemen," benadrukt een van de stakeholders. "Het gaat erom samen een veiligheids- en hulpverleningsplan op te stellen dat rust brengt in de storm".

De THV-maatregel wordt gekenmerkt door zijn laagdrempeligheid en snelle inzetbaarheid, wat een pro-actieve respons op huiselijk geweld mogelijk maakt. Ook kan het THV dienen als een doorstart naar een strafrechtelijk proces wanneer dat noodzakelijk is, ook als het slachtoffer geen strafrechtelijke stappen wil nemen (op basis van ambtshalve vervolging door het Openbaar Ministerie). Strafrechtelijke vervolging wordt vaak niet doorgezet vanwege angst of spijt van het slachtoffer (zeker in afhankelijkheidsrelaties), wat maatschappelijk ingrijpen noodzakelijk maakt.

Het THV kan bijdragen aan vermindering van de onrechtvaardigheid waarbij slachtoffers 'zich gestraft voelen' door noodgedwongen uit huis te moeten. Het verwijderen van de pleger is een effectieve strategie die de veiligheid van slachtoffers en kinderen waarborgt en hun traumatische ervaringen vermindert.

Zo was er op Bonaire een casus waarbij een pleger na een huiselijk geweld incident werd opgesloten. De dag erna werd hij vrijgelaten. De gedragswetenschapper gaf aan: 'Voor de veiligheid van het slachtoffer hebben we haar toen in de vrouwenopvang geplaatst. Echter, we hadden liever de pleger uit huis geplaatst, en het slachtoffer thuisgelaten met de kinderen'.

Bij de inzet van het THV is het van belang dat ook aandacht bestaat voor de benodigde hulp of zorg aan plegers van huiselijk geweld. Deze benadering zorgt niet alleen voor directe veiligheid van het slachtoffer, maar biedt tevens een kans voor de pleger om hulp te krijgen en recidive te voorkomen. Ook heeft het invloed op de (mogelijk aanwezige) kinderen. Als kinderen zien dat de pleger ook ondersteuning krijgt, helpt dat hen ook vaak in hun verwerking.

Ook het belang van de stimulatie van bestuursrechtelijke maatregelen door de Openbare Lichamen van Bonaire, Sint- Eustatius en Saba is genoemd. Dit duidt op een grotere betrokkenheid van lokale autoriteiten bij het voorkomen en aanpakken van huiselijk geweld en kindermishandeling.

4.2 Noodzaak voor Wetgeving

Huidige situatie en mogelijkheden voor een tijdelijk huisverbod in Caribisch Nederland

Momenteel is er in Caribisch Nederland nog geen wettelijke basis voor het opleggen van een tijdelijk huisverbod. Een THV kan inbreuk maken op fundamentele rechten, zoals het recht op ongestoord woongenot en het recht op privé- en familielevens (artikel 8 EVRM). Voor de persoon die uit huis wordt geplaatst, vormt dit een inbreuk, terwijl het tegelijkertijd een bescherming biedt aan de achterblijvers. Daarom is een duidelijke wettelijke grondslag vereist.

Bovendien verplicht het Verdrag van Istanbul (art. 52) staten tot het invoeren van beschermingsmaatregelen, waaronder huisverboden, om slachtoffers van huiselijk geweld effectief te beschermen. Naast de bescherming die een THV biedt, raakt het ook aan enkele kinderrechten. Zo wordt door een THV het recht van het kind op bescherming tegen geweld en mishandeling (artikel 19 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, IVRK) gewaarborgd. Tegelijkertijd kan er spanning ontstaan met het recht van het kind om niet van zijn of haar ouders te worden gescheiden (artikel 9 IVRK), ook wanneer een scheiding gerechtvaardigd en noodzakelijk is vanwege een onveilige situatie.

Het is daarom van belang om deze en andere relevante rechten expliciet mee te wegen in de besluitvorming rondom een THV. Een grondige analyse in het kader van het Beleidskompas zou hierop kunnen ingaan, evenals het uitvoeren of benutten van een Kinderrechtentoets ten aanzien van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, om de impact op kinderen zorgvuldig in kaart te brengen en te minimaliseren.

Als overgangsmaatregel kan een tijdelijk huisverbod op vrijwillige basis worden toegepast, waarbij betrokken partijen – de uithuisgeplaatste en de achterblijver – vrijwillig instemmen met afspraken over het niet betreden van de woning en het vermijden van contact. Dit vereist nauwe

samenwerking tussen betrokken organisaties en duidelijke afspraken over uithuisplaatsing en hulpverlening voor zowel slachtoffers als plegers.

Hoewel het ontbreken van wetgeving de afdwingbaarheid beperkt, kan een vrijwillige aanpak in samenwerking met verschillende stakeholders een waardevolle eerste stap zijn. Deze aanpak kan bijdragen aan de bescherming van slachtoffers en dient als fundament voor toekomstige wetgeving in Caribisch Nederland. Het succes hiervan is echter afhankelijk van effectieve samenwerking, naleving van afspraken en duidelijke communicatie met alle betrokkenen. Toch zal de effectiviteit van een vrijwillige aanpak beperkt blijven. Zo staan veel huizen op de eilanden geregistreerd op naam van de man. Als een situatie vereist dat de man uit huis wordt geplaatst, zal wetgeving waarschijnlijk onmisbaar zijn, omdat een vrijwillig kader in dergelijke gevallen niet toereikend is.

Mandaat en juridische mogelijkheden van de gezaghebbers

De gezaghebbers van Bonaire, Sint- Eustatius en Saba hebben binnen hun mandaat, zoals vastgelegd in de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint- Eustatius en Saba (WolBES), de volgende bevoegdheden:

- Handhaving van de openbare orde: Verantwoordelijkheid voor veiligheid en het voorkomen van wanorde.
- Vertegenwoordiging van het openbaar lichaam: Zowel juridisch als bestuurlijk.
- Voorzitterschap van de eilandsraad en het bestuurscollege: Met directe invloed op lokaal beleid.

De juridische mogelijkheden voor het opleggen van een tijdelijk huisverbod verschillen echter per eiland. Waar Bonaire en Sint-Eustatius vooral afhankelijk zijn van algemene regels en de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), heeft Saba via de Eilandverordening Bijzondere Bevoegdheden extra bestuursrechtelijke maatregelen ingevoerd, zoals cameratoezicht en bestuursrechtelijke detentie. Voor een uniforme toepassing van een tijdelijk huisverbod kan het noodzakelijk zijn om de APV te herzien of aanvullende eilandverordeningen in te voeren.

Bijzondere verordening en toekomstperspectieven

De Bijzondere Verordening met Speciale Bevoegdheden, die sinds 2021 van kracht is, biedt de gezaghebbers mogelijkheden om specifieke maatregelen op te leggen, zoals contactverboden. Het onderbrengen van het Tijdelijk Huisverbod (THV) binnen deze verordening zou een effectieve juridische basis kunnen bieden om snel en bindend in te grijpen bij situaties van huiselijk geweld.

Daarnaast werkt het Directoraat Wetgeving en Juridische Zaken (DWJZ) aan een aanpassing van de WolBES, waarmee gezaghebbers bredere bestuurlijke bevoegdheden krijgen, waaronder de mogelijkheid om bestuurlijke boetes op te leggen bij overlast in de openbare ruimte. Tijdens bestuurlijke conferenties met het ministerie van BZK hebben de openbare lichamen hun wens

geuit om dergelijke bevoegdheden uit te breiden, wat verdere ondersteuning biedt voor het ontwikkelen van een uniform beleid rondom het THV.

Een combinatie van vrijwillige maatregelen, aanpassingen in de APV, en het benutten van bestaande juridische kaders zoals de Bijzondere Verordening, kan een effectieve oplossing bieden om huiselijk geweld en kindermishandeling in Caribisch Nederland aan te pakken.

Hoewel het herzien van de APV of het invoeren van aanvullende eilandverordeningen een positieve stap in de juiste richting kan zijn, biedt dit nog geen garantie voor een effectief proces rondom het opleggen van een THV. Er zijn namelijk enkele belangrijke obstakels die aangepakt moeten worden om de uitvoering en handhaving van het THV succesvol te maken.

Ten eerste is er sprake van een gebrek aan juridische uniformiteit. De verschillen tussen de regels en bevoegdheden per eiland zorgen voor inconsistenties in de uitvoering en handhaving van het THV. Dit bemoeilijkt het opstellen van een gestandaardiseerd proces en leidt tot ongelijkheid in de bescherming van slachtoffers.

Daarnaast is er onvoldoende juridische grondslag om het THV op een manier op te leggen die bestand is tegen juridische toetsing. De huidige APV's en eilandverordeningen bieden mogelijk geen solide juridische basis, wat kan leiden tot juridische uitdagingen en een gebrek aan rechtszekerheid.

Om een effectief THV-proces op te zetten, is het daarom essentieel om verder te kijken dan alleen het aanpassen van APV's of het invoeren van nieuwe eilandverordeningen. Het is evenzeer noodzakelijk om te investeren in het versterken van juridische grondslagen. Alleen door deze aspecten te combineren, kan een solide en effectief systeem worden gerealiseerd dat slachtoffers daadwerkelijk beschermt.

5. Randvoorwaarden

Voor een snelle en nauwkeurige uitvoering van het werkproces met betrekking tot THV in Caribisch moeten randvoorwaarden aanwezig zijn. De volgende doelstellingen zijn daarbij geformuleerd:

3. Er dient inzichtelijk gemaakt te worden welke randvoorwaarden en financiële middelen nodig zijn voor de effectieve inzet van het THV en voor een wettelijke regeling THV in Caribisch Nederland.
4. Er wordt getoetst of deze randvoorwaarden op de drie eilanden aanwezig zijn. Indien nodig, zal inzichtelijk gemaakt moeten worden wat er nog moet gebeuren om de eventueel nog ontbrekende randvoorwaarden te creëren (en wie daarvoor aan de lat staat).

5.1 Randvoorwaarden

Draaiboek en protocol

Voor een efficiënte uitvoering van een THV is het essentieel dat er per eiland een draaiboek wordt ontwikkeld voor alle betrokken stakeholders. Stakeholders die een directe rol hebben in het THV-werkproces moeten ook getraind worden in het gebruik van dit draaiboek.

In het draaiboek moeten ten minste de volgende onderdelen worden besproken:

- Taken en verantwoordelijkheden definiëren van de volgende direct betrokken stakeholders:
 - Gezag
 - Politie
 - Advies en meldpunt
 - Zorg en Jeugd Caribisch Nederland
 - Maatschappelijk werk
 - Mental Health Caribbean
 - Stichting Reclassering Caribisch Nederland
 - Krusada (Bonaire)
 - Juridisch loket
 - Bestaande netwerken (Safety Netwerk (Saba), MDO (Sint-Eustatius) en Zorg en Veiligheidshuis (Bonaire))
 - Slachtofferhulp
- Elke organisatie die een rol speelt binnen het THV-proces wordt ook aangeraden een intern protocol te ontwikkelen, inclusief achterwachtingen bij afwezigheid.
- Elke stap van het werkproces moet volledig beschreven worden in het draaiboek: welke partners daarbij aanwezig zijn en welke documenten nodig zijn en wie aan zet is.

Samenwerking

De samenwerking tussen bovengenoemde partners is essentieel voor een snelle en nauwkeurige implementatie van het gehele THV-werkproces op de eilanden. In een samenwerkingsconvenant moeten duidelijke afspraken worden vastgelegd over de samenwerking van de direct betrokken stakeholders. Stakeholders moeten zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheden op directieniveau, managementniveau en uitvoerend niveau. Regelmatig overleg en monitoring zijn cruciaal om iedereen goed geïnformeerd en betrokken te houden. Samenwerking tussen de eilanden is ook belangrijk, vooral voor de opvang van uithuisgeplaatsen van huiselijk geweld.

Taxatie

Samen overeenkomen welke instrumenten het meest geschikt zijn voor een THV-proces op de eilanden, waarbij rekening wordt gehouden met:

- Instrumenten voor risicotaxatie, veiligheidstaxatie en het opleggen van een THV.
- Afspraken maken over welke organisatie de taxatie uitvoert. Het is mogelijk dat verschillende partners verschillende delen van de taxatie uitvoeren. In dat geval moet duidelijk zijn wie de leiding heeft over de taxatie en wie de andere partners aanstuurt.
- Indien nodig, vertalen (naar Nederlands, Engels en Papiamentu) en valideren van de instrumenten voor de lokale context.
- Trainen van partners in het gebruik van risicotaxatie, veiligheidstaxatie en het opleggen van een THV.

Opvang locatie

Op Saba en Sint-Eustatius is er geen opvanglocatie beschikbaar voor uithuisgeplaatsten.

- Er moet onderzocht worden welke mogelijkheden er zijn om standaard een opvanglocatie beschikbaar te hebben voor Saba en Sint-Eustatius, inclusief de bijbehorende kosten.
- Zolang deze opvanglocatie er niet is, kan een hotel als alternatieve oplossing dienen. Op Sint-Eustatius is het Ocean View Hotel en Country inn hotel beschikbaar. Er moeten afspraken worden gemaakt met het Ocean Drive Hotel en Country inn hotel over de beschikbaarheid.
- Voor Saba is er momenteel geen alternatief. Er moet een alternatieve oplossing worden gevonden (mogelijk ook een hotelkamer) zolang er geen opvanglocatie beschikbaar is.
- Ook moet worden onderzocht wie de kosten voor deze opvanglocatie zal dragen (ook indien de uithuisgeplaatste niet gedocumenteerd is)

- De wenselijkheid en mogelijkheid tot plaatsing van de uithuisgeplaatste op een ander eiland moet worden onderzocht; hiervoor moeten procedures worden opgesteld en duidelijke samenwerkingsafspraken worden gemaakt.

Hulpverlening

Hulpverlening is een cruciaal onderdeel van het THV-proces, voor uithuisgeplaatsen, achterblijvers en kinderen. Het is wenselijk om niet alle hulpverlening bij één organisatie onder te brengen om conflicten van plichten te voorkomen (zie hoofdstuk 3, werkproces). De volgende punten moeten worden overwogen:

- Psycho-educatie: Ontwikkelen van psycho-educatieprogramma's voor achterblijvers, uithuisgeplaatsen en kinderen.
- Hulpverlening door Reclassering: Onderzoeken in hoeverre de Reclassering hulpverlening kan bieden aan uithuisgeplaatsen op vrijwillige basis.
- Geschiktheid van Interventies: Evalueren van de geschiktheid van de huidige interventies voor achterblijvers, uithuisgeplaatsen en kinderen, en het faciliteren van diverse hulpvormen.
- Capaciteit en Deskundigheid: Vergroten van de capaciteit en deskundigheid bij Reclassering, Maatschappelijk werk, ZJCN en MHC om adequate hulpverlening te kunnen bieden.
- Online Hulpverlening: Onderzoeken of online hulpverlening een geschikte oplossing kan zijn voor achterblijvers en uithuisgeplaatsen tijdens een THV.

Client volgsysteem

Een cliënt-volgsysteem kan ondersteuning bieden in het THV-proces en de informatiestroom verbeteren. Er moet onderzocht worden welk cliënt-volgsysteem hiervoor het meest geschikt is. Momenteel wordt KEDO op de eilanden gebruikt en mogelijk is dit systeem geschikt voor verdere toepassing.

Data

Er zijn momenteel cijfers beschikbaar van meldingen bij de politie, ZJCN en bij advies- en meldpunten. Deze cijfers komen niet volledig overeen. We moeten deze data stroomlijnen om het aantal meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling correct te kunnen registreren. Mogelijk kan het cliënt-volgsysteem hierbij een rol spelen.

Capaciteitsbeoordeling

De capaciteit van de direct betrokken partners is cruciaal en moet onderzocht worden om te bepalen of er op alle drie de eilanden voldoende capaciteit is om een THV te ondersteunen. Een impactanalyse is nodig om de extra taken voor de direct betrokken stakeholders te identificeren. Het is vooral belangrijk om rekening te houden met het feit dat op Saba en Sint-Eustatius de politie het enige orgaan is dat 24/7 bereikbaar is, wat organisatorische uitdagingen met zich meebrengt voor het afhandelen van meldingen buiten reguliere kantoortijden. Op Bonaire heeft Guami een piketdienst voor eventuele meldingen. ZJCN heeft ook een piketdienst op alle drie de eilanden, maar deze is alleen beschikbaar voor de politie en derdelijns jeugdinstanties, niet voor burgers.

Deskundigheidsbevordering

Het is van groot belang dat er voldoende kennis en expertise aanwezig is over huiselijk geweld, waaronder inzicht in geweldspatronen. Daarnaast moet er aandacht zijn voor de bestuursrechtelijke context van de maatregel bij het beoordelen of een situatie een huisverbod rechtvaardigt. Deskundigheid en een respectvolle benadering zijn van groot belang voor alle direct betrokken partners. De volgende thema's zijn daarbij van belang:

- Training in THV werkproces: Direct betrokken stakeholders moeten getraind worden in het gehele werkproces rondom het THV.
- Training in taxatie: Stakeholders die een directe rol hebben in taxatie moeten getraind worden in het gebruik van de taxatie instrumenten.
- Herkennen van signalen: Direct betrokken stakeholders moeten getraind worden in het herkennen van signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Agressieregulatie en Conflicthantering: Professionals moeten getraind worden in agressieregulatie en conflicthantering. Dit zou een vast onderdeel moeten zijn van alle curriculum. Een voorbeeld hiervan is de ART-training (Agressieregulatie Training) die gericht is op het begrijpen van huiselijk geweld door slachtoffers, wat helpt om slachtoffers zich serieus genomen te laten voelen.
- Empathische reactie en ondersteuning: Er moet aandacht zijn voor een empathische reactie gericht op hulp en ondersteuning, ervan uitgaande dat mensen vaak bij elkaar blijven en kinderen betrokken zijn. Hulpverleners moeten getraind worden in het effectief overbrengen van de boodschap.
- Kas Sigur Training: Het is belangrijk om de Kas Sigur training voor professionals op de eilanden op te frissen.

Informeren

Het is cruciaal om alle betrokkenen goed te informeren over het THV, hun rechtspositie, het werkproces en de gevolgen daarvan. Hierbij moeten de volgende aspecten worden meegenomen:

- Betrokken partijen (achterblijvers, uithuisgeplaatsen en kinderen):
 - Het is belangrijk dat de rechten van zowel achterblijvers, uithuisgeplaatsen en kinderen tijdens het THV-proces duidelijk worden gecommuniceerd.
 - De gevolgen van het niet naleven van THV-maatregelen moeten helder zijn. Dit omvat onder andere waarom contactverboden noodzakelijk zijn en wat de consequenties zijn bij overtreding van deze regels. Ook moeten er duidelijke richtlijnen zijn voor het gebruik van sociale media.
- De gehele gemeenschap:
 - De gemeenschap moet vooraf geïnformeerd worden over de invoering van de interventie, bijvoorbeeld via een bewustwordingscampagne.
 - Voorlichting is nodig om mensen bewust te maken van huiselijk geweld en kindermishandeling, evenals de impact van mishandeling op de hersenontwikkeling bij kinderen.

Taalgebruik: Bij de informatievoorziening aan de betrokken personen en de bewustwordingscampagnes moet rekening worden gehouden met de taaldiversiteit op de eilanden. Campagnes moeten beschikbaar zijn in Nederlands, Papiamentu, Spaans en Engels om alle inwoners te bereiken.

Monitoren en evaluatie

Bij de feitelijke implementatie van het tijdelijk huisverbod op de eilanden is evaluatie en monitoring cruciaal om te verzekeren dat de werkprocessen correct zijn ingericht en of aanpassingen noodzakelijk zijn.

5.2 Wetgeving

Het volgende wordt aanbevolen t.a.v. de wetgeving THV in Caribisch Nederland:

- Vrijwillige maatregelen als eerste stap: Introduceer een tijdelijk huisverbod op vrijwillige basis, waarbij betrokkenen instemmen met afspraken over het vermijden van contact en het niet betreden van de woning. Dit biedt een directe, tijdelijke oplossing en verhoogt de veiligheid van slachtoffers.
- Nauwe samenwerking en duidelijke afspraken: Stimuleer samenwerking tussen betrokken organisaties en stel heldere protocollen op voor uithuisplaatsing, hulpverlening en monitoring van afspraken. Dit versterkt de uitvoerbaarheid en effectiviteit van vrijwillige huisverboden.
- Gebruik van bestaande bevoegdheden: Benut de mogelijkheden binnen de Bijzondere Verordening met Speciale Bevoegdheden om juridische basis te bieden voor maatregelen zoals contact- en gebiedsverboden. Overweeg het Tijdelijk Huisverbod (THV) onder deze verordening te plaatsen voor snellere en bindende interventies.
- Uniforme wetgeving en uitbreiding van bevoegdheden: Werk aan harmonisatie van regels tussen de eilanden door herziening van de APV's en invoering van aanvullende eilandverordeningen. Breid de bevoegdheden van gezaghebbers verder uit via aanpassingen in de WolBES, inclusief de mogelijkheid tot oplegging van bestuurlijke boetes.
- Langetermijnoplossing met wetgeving: Gebruik de vrijwillige aanpak en de bestaande juridische kaders als opstap naar formele wetgeving voor een tijdelijk huisverbod in Caribisch Nederland. Dit biedt een duurzame en afdwingbare basis voor de bescherming van slachtoffers van huiselijk geweld.

5.3 Aanbevelingen

Time out

Op de eilanden is het wenselijk om het niet als een 'tijdelijk huisverbod' te benoemen, maar als een 'time-out' tussen twee partijen: de achterblijver en de uithuisgeplaatste. De reden hiervoor is dat in sommige situaties de uithuisgeplaatste de eigenaar van het huis is, waardoor een 'tijdelijk huisverbod in eigen huis' mogelijk minder geaccepteerd wordt. De term 'time-out' is toepasselijk (ook in situaties waarin een van de partijen niet gedocumenteerd is) en kan in het Nederlands, Engels en Papiaments gebruikt worden. Daarnaast wordt gesproken over 'uithuisgeplaatsten' en 'achterblijvers' in plaats van 'plegers' en 'slachtoffers'.

Lengte THV

Professionals geven aan dat de huidige termijn van tien dagen vaak onvoldoende lijkt om doelen van een tijdelijk huisverbod volledig te realiseren. Om die reden wordt de termijn regelmatig verlengd tot 28 dagen. Meer tijd is waarschijnlijk nodig voor een grondige analyse en om de hulpverlening effectief op te starten. Ook in Europees Nederland wordt aangegeven dat 10 dagen vaak te kort is. Zo is het voor slachtoffers belangrijk om in een realistische adempauze te reflecteren op de situatie en om helderheid te krijgen over de benodigde stappen voor verandering. Ook zijn er situaties waarin de uithuisgeplaatste onvindbaar is of geen contact houdt, met als gevolg dat de hulpverlening voor die persoon niet wordt ingezet, wat de effectiviteit van het huisverbod als maatregel vermindert. Vanuit de uitvoeringspraktijk wordt daarom gepleit voor meer flexibiliteit in de wettelijke termijnen, zodat deze beter kunnen worden afgestemd op de situatie.

Inrichten THV

Voor een efficiënt ingericht werkproces is het cruciaal om bij de verschillende activiteiten duidelijk te benoemen wie de verantwoordelijken zijn. Hierbij worden niet alleen stakeholders aangewezen, maar ook bestaande netwerken in kaart gebracht. Het is belangrijk dat er op de eilanden zelf initiatieven worden ontwikkeld. Daarnaast is het essentieel dat er contact blijft tussen de eilanden om de voortgang te monitoren en te evalueren.

De taken van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (in samenwerking met de ministeries van BZK en VWS en met de openbare lichamen) bij de inrichting van een THV Bonaire, Saba en Sint-Eustatius zijn de volgende:

1. Ontwikkelen van een beleidskompas voor het THV
2. Ontwikkelen van de wetgeving rondom het THV
3. Door middel van een impactanalyse in kaart brengen wat het beoogde werkproces betekent voor de afzonderlijke organisaties. Hierbij wordt onderzocht of er voldoende mankracht, capaciteit en expertise beschikbaar zijn binnen de verschillende betrokken organisaties om hun taken binnen het THV effectief te ondersteunen, zowel op het gebied van personeelscapaciteit als vakinhoudelijke kennis.
4. Taxatie: Samen met de betrokken organisaties op de eilanden overeenkomen welke risico- en veiligheidstaxatie-instrumenten het meest geschikt zijn voor het THV-proces op de eilanden
5. Start implementatieproject van THV op de eilanden

Op de eilanden kan gestart worden met een implementatietraject van een THV, onder verantwoordelijkheid van de openbare lichamen. De volgende taken zijn van belang:

1. Inrichten THV op de eilanden
 - a. Draaiboek ontwikkelen per eiland, waarbij het gehele werkproces beschreven is met betrokken partners, welke documenten nodig zijn en wie aan zet is.
 - b. Samenwerkingsconvenant tussen partners ontwikkelen
 - c. Taxatie inrichten (in samenwerking met Ministerie van J en V).
 - d. Opvang locatie regelen (Saba en Sint-Eustatius)
 - e. Client Volg systeem voor het registreren van meldingen
 - f. Afspraken maken tussen partners waar er gemeld wordt (AMHK, politie, en ZICN) over de registratie van meldingen
2. Training
 - a. Training aan de betrokken partners van het werkproces (draaiboek)
 - b. Training aan de betrokken partners over taxatie
3. Informeren en bewustwording
 - a. Ontwikkelen van informatie voor partijen (achterblijvers en uithuisgeplaatsten)
 - b. Community (bewoners van de eilanden zelf)